

TAMMI

Mélissa Da Costa

TOIVOA VERSOVAT
PÄIVÄT

MÉLISSA DA COSTA

Kaikki taivaan sini (2019, suom. 2024)

Toivoa versovat päivät (2020, suom. 2025)

Mélissa Da Costa

TOIVOA VERSOVAT
PÄIVÄT

SUOMENTANUT SAANA RUSI

TAMMI
HELSINKI

Taiteen edistämiskeskus on tukenut
tämän teoksen suomentamista.

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Ensimmäinen painos
Ranskankielinen alkuteos *Les Lendemains* ilmestyi Ranskassa 2020.

© Éditions Albin Michel – Paris 2020

Suomenkielinen laitos © Saana Rusi ja Tammi 2025

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä,

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki.

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-5080-9

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

*Florencelle, Mehdille ja pyhälle oliivipuulle,
joka on liittänyt heidät ikuisesti yhteen*

1

Ruosteinen lukko ei tahdo totella. Mies joutuu pakottamaan avainta, vetämään sen ulos ja yrittämään uudelleen. Täälläkin on järkyttävän kuuma. Ei yhtä kuuma kuin kaupungissa tai tasangolla, mutta silti. Hellettä on liki kolmekymmentä astetta. Mies huokaisee, tuumii hetken ja töytäisee sitten puista ovea olkapäällään samalla kun kääntää avainta. Kuuluu naksahdus. Lukko antaa periksi ja raskas ovi, jonka maali on hilseillyt, avautuu sisään kohti viileää hämärää.

Ovea ei ole varmastikaan avattu kuukausiin. Sisällä tuoksu hieman tunkkaiselta, mutta se ei haittaa, sillä talossa on raikkaan viileää. Tunnustelen sisälämpötilaa: noin kaksikymmentäkaksi astetta. Ei astettakaan enempää. Täydellistä. Mies liikehtii vierelläni ja laskee tekonahkaisen salkkunsu lattiaan. Avaimet kilisevät. Hän työntää ne taskuunsa.

”Etsin valokatkaisijan”, mies ilmoittaa.

Seison pimeään huoneen ovensuussa ja odotan kiltisti. Ei minulla ole parempaakaan tekemistä. Kesäkuun 21. päivän jälkeen elämäni on ollut pelkkää odottamista. Muuta minulla ei enää ole.

Mies hengittää raskaasti. Siksikö, että on niin kuuma? Vai siksi että käsikopelolla etsiminen on hankalaa? En ryhdy auttamaan. En edes harkitse. Minä odotan.

En tiedä, kauanko seisomme vanhan talon paksujen seinien suojuissa. Ehdin havaita hiljaisuuden ja sen, ettei naapureita ole. Sekin on hyvä asia.

”Kas niin, pahoittelut tästä.”

Yhtäkkiä eteiseen syttyy valo. Kiinteistönvälittäjä pyyhkii hikeä otsaltaan ja hymyilee anteeksipyytävästi. Hän taitaa olettaa, että nähtyäni kaiken luikin kiireen vilkkaa pakoon. Himmeä hehkulamppu, ummehtunut ilma, puuovi, joka on niin turvoksissa, että se suostuu töin tuskin avautumaan. Mutta en minä lähde. Katselen hämärää käytävää, jossa seison. Ei ikkunoita. Punaruskea laattalattia. Valkoiset seinät. Tummat puiset lattialistat. Seinällä riippuu kivikirkkoa esittävä taulu.

Kuuluu papereiden kahinaa. Mies lukee muistiinpanojaan. Hän ei ole aivan tilanteen tasalla. Hän pyyhkäisee taas hikistä otsaansa. Seison paikoillani kyselemättä mitään. Kohta hän kai pääsee asiaan, tai sitten ei. Väliäkö sillä.

”Talo on rakennettu vuonna 1940. Julkisivu uusittiin kymmenen vuotta sitten. Katto on eristetty viime talvena.”

Olen aistivinani tyytyväistä myhäilyä. Katto lienee vastaan-sanomaton myyntivaltti. Tuijotan kirkkoa esittävää maalausta mitään näkemättömin silmin.

”Pinta-ala kuusikymmentä neliötä. Oikeanpuoleinen ovi johtaa makuuhuoneeseen ja vasemmanpuoleinen kylpyhuoneeseen.”

Hän kohottaa kättään ja kohdistaa katseensa minuun. Minulta kestää tovi tajuta, että hän viittoilee minua astumaan peremmälle ja avaamaan oikeanpuoleisen oven. Ajatus ei oikein kulje. Lopulta mies menee edeltä, yhä anteeksipyytävästi hymyillen.

Tämä ovi avautuu vaivattomammin, siitä kuuluu vain hiljainen narahdus. Miehen askelten ääni vaimenee kuulumattoon. Päätelen, että huoneessa on kokolattiamatto.

”Minäpä avaan ikkunaluukut.”

Odotan. Kahva kääntyy kitisten. Ikkunan raosta lankeaa sisään hento valonsäde. Voimakkaampi työtäisy tuottaa lujemman kirskahtuksen. Samassa huone tulvahtaa täyteen valoa. Auringonsäteet valaisevat ilmassa tanssahtelevia pölyhiukkasia.

Huoneessa on toden totta kokolattiamatto, samaa punaruskeaa sävyä kuin eteiskäytävän lattialaatat. Kookas sänky. Tumma, raskas massiivipuinen sängynpäätty. Korkea maalaisytylinen yöpöytä käsittelemätöntä puuta. Ei mitään muuta, vain välttämätön. Se sopii minulle. En tarvitse mitään. Vain hiljaisuutta, viileyttä ja vähemmän auringonpaistetta.

”Ikkuna antaa itään. Siitä näkee auringon nousevan metsän takaa, jos on aamuvirkku.”

Hän ei tiedä, etten aio avata ikkunaluukkuja, vaan pysytellä pimeässä.

”Onko teillä kysyttävää?”

”Ei.”

Kummasteleeko hän vastausta? En jää tarkkailemaan hänen kasvojaan. Minä vain odotan. Käynnin päättymistä. Avaimia. Yksinäisyyteen sulkeutumista.

Palaamme käytävälle. Tällä kertaa vuorossa on vasemmanpuoleinen ovi. Sama näytelmä toistuu. Narisevat ikkunaluukut. Sisään tulvahtava valo. Vanhanaikainen kylpyamme, rumaa lohenpunaista. Bideeallas. Kuka sellaista enää käyttää? Pesuallas. Muutama hyllykkö.

”Vettä pitää alkuun juoksuttaa vähän... Vesi on ollut jonkin aikaa poikki. Se voi alkuun olla hieman sameaa.”

Sameaa vettä. Kirkasta vettä. Vettä kuitenkin.

Eteiskäytävän valo värisee. Lamppu pitäisi vaihtaa. Mies työntää viimeisen oven auki ja yskäisee. Huone on varmasti hyvin pölyinen. Valokatkaisimen painamisen ja kelmeän valon syttymisen välillä kuluu jokunen sekunti. Keittiö on samaa tyyliä kuin muutkin huoneet: tumma laattalattia, tumma kaapisto, lohenpunainen tapetti, jossa on valkoisia bambukuvia. Ikkuna raottuu, ikkunaluukut seuraavat perässä ja päästävät huoneeseen raitista ilmaa. Kirkas valo pakottaa sulkemaan silmät. Aurinko on sietämätön. Huikaisevan sininen taivas tuntuu suoranaishelta loukkaukselta. Mies puhuu, ja käännyn pois päin ikkunasta. Hakeudun takaisin viileyteen ja pimeyteen.

”Kuten näkyy, edellinen omistaja on laittanut tänne puutarhan. Nyt se on hoitamaton, mutta jos siltä tuntuu, niin eiköhän sen saa entiseen loistoonsa, kun vähän heiluttelee kuokkaa.”

Mies keskeyttää puheensa. Hän luo minuun kai katseen.

”Onko kaikki hyvin? Ette katso ulos. Ei kai valo häikäise?”

”Migreeni.”

”Anteeksi. Suljen ikkunat.”

Kiitän häntä mielessäni. Mies ilmeisesti kuvittelee, että vuokraopimuksen syntyminen vaatii taivuttelua. Puhetulva jatkuu.

”Edellinen asukas, vanha rouva, kuoli kolme vuotta sitten. Talo on ollut siitä lähtien tyhjillään. Ei siksi, että se olisi pääsyt rapistumaan, rouvan tytär on päinvastoin huolehtinut siitä erinomaisen hyvin. Tytär asuu toisella puolella Ranskaa, mutta käy täällä kerran vuodessa hoitamassa kunnossapitotöitä. Viime vuonna hän tosiaan esimerkiksi laitatti kattoon uudet eristeet.”

En oikeastaan kuuntele enää. Mies ei huomaa.

”Ei, ongelma on se, että maaseutu tyhjenee. Sama virsi joka puolella. Eikä Auvergne ole järin hohdokas paikka.”

”Jäävätkö huonekalut taloon?”

Mies nyökkää, hän ei ole keskeytyksestä moksiskaan.

”Totta kai. Kaikki jää tänne. Edellisen omistajan, rouva Huguesin tytär on halunnut säilyttää sisätilat ja irtaimiston koskemattomina. Kaavailee kai joskus muuttavansa taloon itse, vaikka eläkkeellä. Kaikki henkilökohtaiset tavarat ovat ullakolla. Ne on laitettu siististi laatikoihin, mutta jos ne ovat tiellä, voin ottaa häneen yhteyttä.”

”Ei niistä ole haittaa.”

Mies hieroo käsiään tyytyväisenä.

”Haluaisitteko vielä kierrellä talossa uudemman kerran omaan tahtiinne?”

”Ei tarvitse.”

”Jos haluatte vilkaista puutarhaa...”

”Minulla on hieman kiire.”

”Ai.”

”Voimmeko allekirjoittaa paperit heti?”

Hämmästys paistaa miehen kasvoilta. Hän ei ole olettanut kaiken sujuvan näin mutkattomasti. Talo on ollut hänen vaivoinaan kolme vuotta, ja nyt homma on paketissa yhden ainoan käynnin jälkeen.

”Oletteko varma?”

Hän häkeltyy omaa kysymystäänkin.

”Olen.”

”No, siinä tapauksessa... On minulla sopimuspaperit autossa, mutta sen lisäksi tarvitaan vielä joitakin asiakirjoja.”

Alan penkoa käsilaukkuani ennen kuin hän saa lauseensa loppuun. Olen koonnut kaiken tarvittavan huolellisesti valmiiksi muovitaskuun. Verotuspäätös, viimeisimmät palkkakuitit, notaarin vahvistus testamentista ja minulle kuuluvasta rahasummasta, henkilöllisyystodistus.

”Ohhoh, teillä on jo siis kaikki valmiina? Täydellistä.”

Istahdamme keittiön pöydän ääreen täyttämään vuokrasopimuksen ja suorittamaan muut muodollisuudet.

”Pakko sanoa, että olette saanut uteliaisuuteni heräämään.”

Kestää hetken ennen kuin tajuan hänen järjestäneen tarvittavat asiakirjat pöydälle ja puhuvan minulle, tarkkailevan minua kämmenet pöytää vasten.

”Anteeksi?”

”Oletteko täältä päin kotoisin?”

”En, asun Lyonin lähellä.”

”Onko sukua lähistöllä?”

Pudistan päätäni. Mies päästää hämmästyttäen ilmaisevan maiskahduksen.

”Aika erikoista, että yksinäinen nainen asettuu asumaan näin syrjäiseen paikkaan.”

En vastaa, keskustelu tyrehtyy. Ojennan välittäjälle kuulakärkikynän ja molempien allekirjoitetut sopimuskappalet.

”No niin, sitten voidaan hoitaa kuntotarkastus.”

Pidän painavaa ovea auki, kunnes välittäjän auto on kadonnut ensin tien päähän ja sen jälkeen taloa ympäröiviä kukkuloita reunustavan tiheän metsän kätköihin. Sitten suljen oven. Hämärää, hiljaista, viileää. Seison hyvän tovin selkä vasten puuovea vakuutellen itselleni, ettei mies enää palaa, että olen vihdoin yksin.

En ottanut juurikaan tavaroita mukaani. Vain yhden ainoan matkalaukullisen, joka saa odottaa auton takaluukussa. Kaikesta muun, etenkin valokuvat, jätin taakseni. En tahdo mitään muistuttamaan entisestä elämästäni. Ajasta ennen kesäkuun 21. päivää ja sen iltaa.

Miten ihmiset sen oikein tekevät? Kuinka he jatkavat elämäänsä, kun maailma on romahtanut? Palaavat muutaman päivän kuluttua töihin, asuvat samassa asunnossa kuin ennenkin, kulkevat samoja katuja... Omat voimani eivät sellaiseen riitä. He hylkäsivät minut tänne yksin, molemmat samana yönä, ja sinä hetkenä maailma, jota asutin, jossa hengitin ja johon olin herännyt kahdenkymmenen yhdeksän vuoden ajan, lakkasi olemasta.

Jätin asunnon avaimet Annelle. Hän saa tehdä niille mitä parhaaksi näkee. En tyhjentänyt asuntoa. Minulla ei ollut siihen aikaa eikä voimia. Halusin paeta niin nopeasti kuin suinkin mahdollista. Kaikki jäi niille sijoilleen. Muki, josta join yrtti-teetä, kun ovipuhelin soi, on varmasti yhä pöydällä. Sen vieressä lepää luultavasti edelleen kuvasto, jota selailin, ja Benjaminin tohvelit odottavat häntä ovensuussa.

Sairaalasta lähdettyäni halusin vain päästä pakoon kesää, polttavaa aurinkoa ja iloisia ihmislaumoja Rhônejoen rantapenkereillä. Olisi ollut parempi, jos he olisivat kuolleet keskellä talvea, rankkasateella, synkeänharmaan taivaan alla. Eivät silloin kun musiikki soi, raketit paukkuivat ja nauru raikui, kun ihmiset valmistautuivat kesään.

Avaan ulko-oven vasta kun aurinko on painunut mailleen. Olen varmistanut asian kurkistelemalla ikkunaluukkujen raoista. Päivä ei millään ottanut päätyäkseen, ja on jo myöhä, kello on kaiketi noin kymmenen. Auringonlaskun viimeiset kultaiset säteet himmenevät ja sulavat laskeutuvan pimeään tummaan sineen. Puran tavarat takakontista. Vedettävä matkalausku kopsahtaa pihatoralle. Askelten äänet kaikuvat kuin vahvistimen voimistamina. En ole koskaan ollut yhtä tiheän ja painavan hiljaisuuden keskellä. Tuntuu kuin metsä olisi niallaissut minut.

Lasken laukun makuuhuoneen oven pieleen ja palaan autolle. Siellä odottaa vielä iso muovinen kassi, paljon matkalauskuu painavampi. Selviytymiskassini, sisällään viitisenkymmentä säilyketölkkiä, riisiä, makaronia ja erilaisia muroja. En aio poistua täältä hetkeen minnekään.

Tahtoisin nukkua. Tuntuu kuin olisin väsynyt, mutta viime aikojen unettomuus on sekoittanut sisäisen kelloni niin että on vaikea tietää, onko väsymys todellista. Minua viluttaa. Värisen. Kiedon huivin harteilleni ja päätän ottaa puhelimen käsilaukusta. Kaksi tekstiviestiä äidiltä. Sähköposti notaarilta, jotain testamenttimuodollisuuksia. Yksi vastaamaton puhelu Annelta. Vilkaisen verkkoa – kelvollinen – ja päätän soittaa takaisin. Anne on ainoa, jonka ääntä kestan enää kuulla. Anne on hänen äitinsä. Anne tuntee tuskani paremmin kuin kukaan toinen.

Pelkään, ettei hän vastaa, että kello on jo liikaa, mutta hän vastaa kahden pirahduksen jälkeen.

”Odottelinkin soittoasi, Amande.”

”Järjestelin tavarat ensin.”

Se on vale. Hän tietää sen, mutta antaa asian olla.

”Pääsitkö iltapäivällä perille?”

”Pääsin.”

”Millainen talo on?”

”Jään tänne. Allekirjoitin vuokrasopimuksen.”

Hän ei kommentoi sanallakaan koko hullua, muutamassa päivässä tehtyä päätöstä. Oma äitini ei olisi pitänyt mielipidettä omana tietonaan.

”Onko siellä hyvä?” Anne vain kysyy.

Ei, minun ei ole hyvä olla. Ei missään. Täällä on ehkä vähemmän kamalaa kuin muualla, joten tähän on tyytyminen.

”Oletko käynyt asunnolla?” kysyn vuorostani.

”En vielä.”

Ymmärrän sen, asuntoon meneminen on hänelle varmasti samanlainen koettelu kuin minulle. Kaikesta on vasta niin vähän aikaa.

”Käyn sitten Richardin kanssa.”

”Se on varmasti hyvä ajatus.”

Hiljaisuus laskeutuu. En keksi muuta sanottavaa, eikä hänkään. Lopulta hän saa jatkettua: ”Haluaisitko, että käyn siivoamassa ja järjestelemässä siellä ennen kuin palaat?”

”Ei tarvitse.”

”Oletko varma?”

”En usko, että palaan sinne.”

Kuulen hänen nielaisevan.

”Haluaisitko, että etsin asuntoon alivuokralaisen... siksi aikaa?”

Hän on yhä vakuuttunut, että ennemmin tai myöhemmin palaan paikkaan, joka oli meille koti. Minä tiedän, etten pysty asumaan siellä enää koskaan.

”Niin et menettäisi joka kuukausi rahaa. Nyt kun sinulla on Auvergnen talon vuokrakin maksettavana.”

”Totta... Tehdään vain niin.”

Anneen voi luottaa. Hän osaa pitää pään kylmänä ja mielen kirkaana tuskasta huolimatta.

”Hoidan sen tällä viikolla.”

”Okei.”

”Richard käy keskiviikkona notaarilla, sinun ei tarvitse tulla sen takia tänne.”

”Kiitos.”

Pidättelen sisälläni jotakin, joka uhkaa kasvaa vellovaksi myrskyksi. He ovat niin huomaavaisia. En tahdo pillahda nyt itkuun.

”Jos aika käy pitkäksi... Tai jos yksinäisyys alkaa painaa...”

”Tiedän, Anne.”

”Soitat sitten meille.”

”Soitan heti.”

”Koeta pitää pää pinnalla.”

En tiedä mitä vastata. Hän on selvästi huolissaan. Nielaisen ja vastaan ainoilla sanoilla, jotka kykenen lausumaan.

”Taidan yrittää saada nyt vähän nukuttua.”

”Hyvä, yritä levätä. Soitellaan pian, jooko?”

”Joo.”

Nukun puolenyön ja kahden välissä pari tuntia, sitten palaan ylivirittyneeseen tilaani. Aivot eivät suostu rauhoittumaan, sammuttamaan itseään edes muutamaksi tunniksi, suomaan minulle tarvitsemaani lepoa. Näin on ollut jo kahdeksantoista päivän ajan.

Vaeltelen pitkin taloa. Järjestän säilyketölkit kaappiin, jotta en ajattelisi muuta. Huomaan olohuoneen seinällä vanhan kalenterin. Kukaan ei ole ottanut sitä pois rouva Huguesin kuoleman jälkeen, ei edes hänen tyttärensä. Päivien kohdalle on raapusteltu muistiinpanoja. Otan kalenterin alas seinältä. En tarvitse tänne mitään osoittamaan ajan kulkua. Sellaiselle ei ole enää tarvetta. Seuraavaksi kannan tuolin vastapäiselle seinälle, jolla riippuu vanha kukkakuviainen seinäkello. Se näyttää puoli kolmea aamuyöstä. Talon asukas on poistunut toisiin maailmoihin, mutta kello tikittää yhä ja viisarit jatkavat hidasta liikettään. Se tuntuu lähestulkoon loukkaukselta, on kuin viisarit yrittäisivät viestiä, että aika jatkaa kulumistaan, että elämää on vielä. Väärin. Elämää ei enää ole. Otan kellon seinältä ja paiskaan sen lattiaan. Tarkoitukseni ei ole rikkoa sitä

tai edes kohdella kovin kovakouraisesti, mutta kellotaulu räsähtää rikki ja viisarit vääntyvät. Toinen niistä sinkoutuu keittiön työtason alle, paikkaan, johon kukaan ei ylety. Ei ole enää tunteja tai päiviä, joilla mitata aikaa. Tästä eteenpäin on vain joskus myöhemmin koittavia hetkiä. Ei ole päivien valoa, ei liioin yön pimeyttä. On vain minä ja suruni tässä hiljaisessa talossa.

On kulunut kolme päivänkiertoa siitä, kun sulkeuduin kahden matkalaukkuni kanssa näiden seinien sisään. Suljettujen ikkunaluukkujen takaa olen nähnyt auringon, joka valaisee ulkopuolista maailmaa. Puisten säleiden välissä on kapea rako, josta voi tähyillä ulos kesään. En ole uskaltanut ulos edes yöllä. En ole kaivannut ulkomaailmaa. Olen nukahtanut ehkä kerran tai kahdesti, nukkunut muutaman tunnin. En ole nähnyt edes painajaisia. Aivoni ovat kai jo niin tyhjiin ammennetut, että ne eivät enää pysty toistamaan raakoja kuvia Benjaminin ruhjoutuneesta ruumiista.

Neljäntenä päivänkiertona, kun ovelta kuuluu kolkutusta, joudun pelon valtaan. Typerää. Olen teljennyt itseni tänne turvaan. Silti minua pelottaa. Mikä? Oven avaaminenko? Vai auringonvalon lankeaminen kasvoilleni? Toisen ihmisen kohtaaminen? En osaa sanoa. Koputukset kajahtavat toisen kerran, ja minun on pakko lähteä raahustamaan pitkin loputtomalta tuntuvaa käytävää.

”Niin?”

En avaa ovea, vaan jään nojaamaan sen puiseen pintaan vastausta odottaen.

”Hyvää päivää! Olen Fibrenet-yhtiöstä. Meille tuli ilmoitus, että talossa asutaan taas. Avaisitteko oven?”

En tiedä. Yhtäkkiä kurkussa tuntuu valtava, ahdistava möykky.

”Huhuu? Rouva?” mies huhuilee.

Avaan siis oven. En tiedä miksi. Valo vyöryy säälimättä sisään. On pakko painaa silmäluomet hetkeksi kiinni, jotta silmät tottuvat kirkkauteen.

”Pahoittelen häiriötä. Olen Fibrenet-yhtiön edustaja, ja meillä on nyt lähiseudun taloille tarjous kymmenen megan nettiyhteydestä. Kuulin kiinteistönvälittäjältä teidän muuttaneen tänne. Hän asuu viereisessä kylässä.”

Valokiilan kirkkaus laantuu, ja erotan vieraan ääriviivat. Pieni ja tanakka mies. Hän on ensimmäinen kävijä sen jälkeen, kun telkesin itseni taloon.

”Saanko tulla hetkeksi sisään kertomaan tarjouksesta?”

Pihalla seisoo miehen valkoinen pakettiauto, jonka kylkeen on teipattu yrityksen nimi punaisilla kirjaimilla. Hän seuraa katsettani ja jatkaa hymyntapainen huulillaan: ”Kuten yrityksen auto todistaa, tämä ei ole mikään huijausyritys. Asensin netin naapuritaloonkin, tuohon kahdeksansadan metrin päähän. He voivat vahvistaa sen ja kertoa samalla, että ovat olleet tyytyväisiä ja että netti pelaa oikein hyvin... Sijaintiin nähden, siis.”

Puhuessaan mies on liu'uttanut jalkaansa eteenpäin kynnyksellä. Hän kuvittelee, etten ole huomannut. Hänen kätensä lepää ovenkarmilla, hän on valmiina ottamaan paikan haltuunsa, joten pudistan päätäni.

”Ei kiitos, en ole kiinnostunut.”

Mies mittailee minua hetken katseellaan kulmat kurtussa. En jaksakaan miettiä, mitä hän näkee. Varmasti kalmankalpean nuoren naisen, jonka vaaleat hiukset ovat likaiset ja rasvaiset, jonka yllä suuriksi käyneet vaatteet roikkuvat. On hämmästyttävää, miten paljon ihmisen paino voi pudota kahdessakymmenessä kahdessa päivässä.

”Onko teillä mobiilinetti?” mies jatkaa toiveikkaasti. ”Tarjoamme sopimuksia, joihin kuuluu sekä mobiilidata että modeemi.”

”En ole kiinnostunut.”

Miehen katse kipuaa talon katolle.

”Eikö täällä ole televisioantennia?”

Hän kuulostaa yllättyneeltä.

”Ei.”

”Mutta ilman internetiä ei pysty katsomaan ollenkaan televisiota.”

Mies alkaa käydä hermoilleni – ja auringonvalo, jonka hän päästää tulvimaan taloon.

”Aivan sama minulle. Ei sillä ole väliä.”

Miehen jalka perääntyy, palaa pihan soralle. Hän ymmärtää hävinneensä.

”Pitäähän teidän pysyä maailman tapahtumien tasalla!”

Tapitan häntä silmää räpäyttämättä.

”Minkä maailman?”

Nyt mies luovuttaa. Hän nyökkää minulle hämillään ja palaa suorinta tietä pakettiautolleen.

Myöhemmin, kun aurinko painuu neljättä kertaa mailleen ja kylmyys valuu taloon hitaana aaltona, korvani havaitsevat taas ääntä, jo toista kertaa tänään. Tämä ääni on toisenlainen, etäisempi ja vaimeampi. Raketin paukahdus. Sitä seuraa rykelmä uusia räjähdyksiä muutaman sekunnin välein. En haluaisi ajatella, mitä se tarkoittaa. Istun hievahtamatta paikoillani, edessäni kulho, jossa uiskentelee pikanuudeleita. Voisin kävellä ikkunalle kurkistamaan ikkunaluukkujen raoista ja varmistaa sen, minkä jo aavistan. Ruumiini ei kuitenkaan liiku. Lasken mielummin päiviä. Neljä päivänkiertoa. Kaksikymmentäkaksi päivää on kulunut kesäkuun 21. päivän jälkeen. Nyt on heinäkuun 13. päivä. Jossain alempana, kylässä tai kenties vielä kauempana naapurikylissä, juhlitaan kansallispäivän aattoa. Perheet kokoontuvat puutarhoihin, kaduille, kaupungintalolle. Kaikki tiirailevat taivasta ja ihailevat värien kimmellystä. Nyt on heinäkuun 13. päivä. Täytän tänään kolmekymmentä. Vain kovin lyhyt hetki sitten olin kaksikymmentäyhdeksän. Benjamin oli kuulunut elämäni neljän vuoden ajan. Meidän oli tarkoitus muuttaa pois pikku kaksioistamme Lyonista, muuttaa maalle. Minä olin kahdeksannella kuulla raskaana. Minusta piti tulla äiti. Vauvan nimeksi olisi tullut Manon.

HAIKEANKAUNIS KERTOMUS SURUSTA JA TOIVOSTA

Suuren menetyksen kokenut Amande pakenee armottoman kirkasta kesää kauas Auvergnen maaseudulle saadakseen surra rauhassa. Sattuman kautta hän kiinnostuu talon villiintyneestä puutarhasta ja uskaltautuu tutkimaan sitä. Kun vuodenajat vaihtuvat ja puutarha vähitellen elpyy, Amandekin päästää kuin varkain valon, ilon ja toiset ihmiset taas osaksi elämäänsä. *Toivoa versovat päivät* on sykkähdyttävä tarina luonnon parantavasta voimasta ja siitä, kuinka joskus on pysähdyttävä pystyäkseen jatkamaan eteenpäin.

www.tammi.fi

9 789520 450809

84.2

ISBN 978-952-04-5080-9